

Ο Άγιος Ιωσήφ ο Νέος, Μητροπολίτης Τιμισοάρας

Γεννήθηκε στη

Ραγούζα της Δαλματίας, σημερινό Ντουμπρόβνικ της Κροατίας, το 1568 από εύπορους γονείς. Ο πατέρας του Ιωάννης ήταν Βενετός караβοκύρης, και όταν ο άγιος ήταν 12 ετών πνίγηκε σε ναυάγιο. Η μητέρα του Αικατερίνη καταγόταν από τη Λήμνο και διακρινόταν για την ευλάβεια της. Στο βάπτισμα έλαβε το όνομα Ιάκωβος. Μετά τον θάνατο του πατέρα του, η μητέρα του τον πήγε στην Αχρίδα, όπου ήταν ο αδελφός της, ένας πλούσιος έμπορος. Έλαβε καλή μόρφωση και παρέμεινε επί πενταετία πλησίον ενός ιερομονάχου εξαδέλφου της μητέρας του, πού μόναζε στη μονή της Θεοτόκου Αχρίδος, όπου συνέχισε τις σπουδές του.

Το 1588 ήλθε στο Άγιον Όρος και εγκαταβίωσε στη μονή Παντοκράτορος, όπου εκάρη μοναχός και ονομάσθηκε Ιωσήφ κατά το μέγα σχήμα. Μετά διετία χειροτονήθηκε ιερέυς. Ασκήθηκε επιμελημένα στην υπακοή, την προσευχή και τη μελέτη. Είχε για διακόνημα το εργόχειρο της καλλιγραφίας, στο οποίο εξελίχθηκε άριστα. Μόνασε κατόπιν στις μονές Μεγίστης Λαύρας, Χιλανδαρίου, Ξηροποτάμου και Βατοπαιδίου, όπου έμεινε αρκετά, και μάλιστα κατά τη βιογραφία του τέλεσε εκεί τα πρώτα του θαύματα, θεραπεύοντας πολλούς μοναχούς από διάφορες ασθένειες με τη θερμή προσευχή του και βάζοντας το δεξί του χέρι στο μέτωπό τους.

Από τη μονή Βατοπαιδίου ο άγιος Ιωσήφ εξελέγη ηγούμενος στη μονή Αγίου Στεφάνου Αδριανουπόλεως, πού ήταν μετόχι της Μ. Λαύρας. Εκεί παρέμεινε επί εξαετία και δημιούργησε ένα πολύ καλό πνευματικό κλίμα. Επέστρεψε στο αγαπητό του Άγιον Όρος, όπου ηγουμένευσε στη μονή Κουτλουμουσίου και άφησε μεγάλο αριθμό πνευματικών τέκνων. Για μεγαλύτερη ησυχία αναχώρησε πάλι για τη μονή Βατοπαιδίου.

Ευρισκόμενος στη μονή Βατοπαιδίου ο άγιος εξελέγη για τη μεγάλη αρετή του μητροπολίτης Τιμισοάρας (1650). Ήταν τότε 82 ετών και είχε 62 έτη ασκήσεων και αγώνων στο Άγιον Όρος. Κατά θεία νεύση διήλθε τότε από τη μονή Βατοπαιδίου ο Ρουμάνος λόγιος Δαμασκηνός Ούντρεα, πού βρισκόταν στο Άγιον Όρος για προσκύνημα. Ο άγιος τον παρακάλεσε να του διδάξει τη ρουμανική γλώσσα, πού διόλου δεν γνώριζε και ήταν απαραίτητη για τη διδασχή και διαποίμανση του μέλλοντος ποιμνίου του. Με τη χάρη του Θεού και τον φωτισμό του Παναγίου Πνεύματος, αν και ήταν υπερήλικας, έμαθε μέσα σε τρεις μόνο μήνες καλά τα ρουμανικά και κατά την ενθρόνισή του μίλησε άνετα στους πιστούς τη γλώσσα τους. Ο άγιος Ιωσήφ χειροτονήθηκε επίσκοπος από τον Οικουμενικό Πατριάρχη Παρθένιο τον Β΄ στην Κωνσταντινούπολη. Από εκεί με επίσημα γράμματα, συνοδεία, κόπους, άλλα και θαύματα έφθασε στην επαρχία του.

Ο άγιος Ιωσήφ ως Μητροπολίτης Τιμισοάρας ανέπτυξε επί μία τριετία πλούσιο ποιμαντικό έργο. Υπήρξε μεγάλος προστάτης της Ορθοδοξίας. Δίδασκε και

παρηγορούσε τους πιστούς συνεχώς με τη θερμή πίστη του, τη σοφία και τη χάρη των λόγων του, την πραότητα της αγαθής καρδιάς του και την αδιάλειπτη προσευχή του. Δεν έπαυε να θαυματοουργεί προς δόξα του Θεού και ανακούφιση των πολλών ασθενών. Για την προστασία του ποιμνίου του και την επιμόρφωση του κλήρου ίδρυσε στην επαρχία του εκκλησιαστική σχολή.

Η δυνατή προσευχή του έσωσε δύο φορές την πόλη του από φωτιά φέρνοντας βροχή, ενώ θεράπευσε πολλούς ασθενείς και ιδιαίτερα παράλυτους. Δημιούργησε νέες εκκλησίες και άνοιξε άλλες κλειστές. Είχε αγαθές σχέσεις με όλους τους άρχοντες, ακόμη και με τους Τούρκους, των οποίων τη γλώσσα γνώριζε καλά. Το 1653 παραιτήθηκε από τον αρχιερατικό του θρόνο και αποσύρθηκε στη μονή των Αρχαγέλλων-Πάρτος, για να τελειώσει ειρηνικά τον βίο του. Μετά μία τριετία ανεπαύθη στις 15.8.1656. Οι καμπάνες της μονής άρχισαν να κτυπούν μόνες τους. Ο κόσμος θαυμάζοντας ομολογούσε την αγιότητα του ιεράρχου τους. Ετάφη έντιμα με την παρουσία τριών αρχιερέων, πολλών κληρικών και χιλιάδων πιστών. Ο άγιος συνέχισε τα πολλά θαύματά του και μετά τη μακαρία κοίμησή του.

Το 1986 άρχισε να τιμάται επίσημα ως άγιος από την τοπική Εκκλησία της Ρουμανίας και να αγιογραφούνται εικόνες του. Μετά από κατακτήσεις της περιοχής από ξένους και την καταστροφή της μονής Πάρτος ή τιμή του αγίου λησμονήθηκε. Ο μητροπολίτης Βασίλειος την επανέφερε με την ανακομιδή των τιμίων λειψάνων του τον Μάιο του 1956, όπου κατά την εκταφή εξήλθε άρρητη ευωδία, και μεταφέρθηκαν στον μητροπολιτικό ιερό ναό των Τριών Ιεραρχών Τιμισοάρας. Τον Οκτώβριο του ιδίου έτους έγινε ή επίσημη αναγνώριση της αγιότητός του από το Πατριαρχείο Ρουμανίας, με τη συμπλήρωση τριακοσίων ετών από την οσιακή τελευτή του, και ορίσθηκε ως ημερομηνία μνήμης του η 15η Σεπτεμβρίου. Το Πατριαρχείο της Σερβίας το 1965 όρισε τη μνήμη του στις 27 Μαΐου. Πρώτος βιογράφος του αγίου είναι ο διδάσκαλός του στη ρουμανική γλώσσα, πού τον πρωτοσυνάντησε στη μονή Βατοπαιδίου, Δαμασκηνός Ούντρεα, τον όποιο χειροτόνησε ο άγιος διάκονο και τον ακολούθησε πιστά μέχρι το τέλος του. Τη βιογραφία του Γέροντος του έγραψε το 1701, με την προτροπή του επισκόπου Γερασίου, πού κατά τη γέννηση του είχε θαυματοουργήσει πάνω του ο άγιος. Στοιχεία αυτής της βιογραφίας παρουσίασε στα ελληνικά ο θεολόγος Βικέντιος Κουρελάρου (νυν πρεσβύτερος). Το 1956 συντάχθηκε ακολουθία στη ρουμανική γλώσσα. Το 2001 σύνθεσε ωραία ακολουθία και παρακλητικό κανόνα ο μοναχός Πορφύριος Σιμωνοπετρίτης (νυν Αρχιμανδρίτης κ. Πορφύριος, Καθηγούμενος Ιεράς Μονής Τιμίου Προδρόμου Πιερίων -γνωστή ως Σκήτη Βεροίας.

Στη Ρουμανία ο άγιος Ιωσήφ ο Νέος είναι προστάτης των πυροσβεστών. Στη μονή Βατοπαιδίου εορτάζεται στις 17 Αυγούστου.

Πηγή: Μοναχού Μωϋσέως Αγιορείτου, Βατοπαιδινό Συναξάρι, έκδοσις Ιεράς Μεγίστης Μονής Βατοπαιδίου, Άγιον Όρος, 2007.